

16.1.2017

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 Valtioneuvosto

Viitteenne: lausuntopyyntö STM 100:00/2016, STM 4524/2016, 21.11.2016

SÄTEILYLAIN KOKONAISUUDISTUS, LAUSUNTO

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) on viitteessä mainitulla kirjeellään pyytänyt lausuntoa, joka koskee ministeriön johdolla valmisteltua hallituksen esitystä eduskunnalle säteilylaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy toteaa kantanaan, että esitys on huolellisesti valmisteltu ja perusteiltaan selkeä. Kokonaisuudistus saattaa säteilylain turvallisuusvaatimukset kattavasti ajantasalle ja VTT suhtautuu uudistukseen positiivisesti.

Esitämme seuraavia erityishuomioita:

Säteilytoimintaan osallistuvan henkilöstön koulutus- ja pätevyysvaikutukset uusitaan, mitä on kuvattu tarkemmin hallituksen esityksessä. VTT:llä on säteilytoimintaa, joka keskeisimmin koskee uuden Ydinturvallisuustalon laboratorioita ja radioaktiivisten materiaalien vanhan tutkimuslaboratorion ja tutkimusreaktorin käytöstäpoiston projekteja. VTT:llä on valmius toteuttaa lakiesityksen mukainen koulutus lain voimaansaattamisen yhteydessä.

Suomessa on eri tahoilla ollut käytössä kauan korkea-aktiivisia säteilylähteitä, joiden valmistaja tai toimittaja saattaa olla nykyisin hankala saada vastaanottamaan palautus, ja maantiekuljetus Eurooppaan on luvanhaltijalle merkittävä kustannus käytön päättyessä. VTT selvittää käytöstä poistettavan materiaalitutkimuslaboratorion tutkimuksen päättymisen jälkeistä näyttemateriaalien tarkoituksenmukaista palauttamista alkuperäiselle toimittajalle, myös ulkomaille.

VTT pitää hyvänä, että huolehtimisvelvollisuus ja toissijainen huolehtimisvelvollisuus (hallituksen esityksen 60 § ja 61 §) sekä käytöstä poistaminen ja säteilylähteiden palautus (hallituksen esityksen 64 §) on otettu huomioon hallituksen esityksessä. Pykälän 61 kuudennen momentin mukaan asetuksella annetaan tarkemmat säännökset siitä, miten valtio huolehtii (jätteiden vaarattomaksi tekemistä) koskevista toimenpiteistä. VTT pitää jatkovalmistelua tältä osin hyvin tärkeänä. Suomessa on tarpeen to-

teuttaa turvallinen kansallinen radioaktiivisten jätteiden huolto (varastointi, tarvittaessa loppusijoitus), joka kattaa myös odottamatta syntyvät tilanteet ja velvoitteet.

VTT:llä on laajaa säteily- ja ydinturvallisuuden osaamista, jota kehitämme sekä tutkimuksessa että vastuullamme olevissa hankkeissa, ja olemme tarvittaessa ministeriön käytettävissä.

Matti Karhunen
Lakiasiaintohtaja

Tiedoksi

Turunen, Helynen, Vilkamo, Kotiluoto, Airila, Kekki, Häikiö, Ernvall (VTT)